



רשומות

ספר החוקים

7 ביולי 2022

3001

ח' בתמוז התשפ"ב

עמוד

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (תיקון מס' 22 והוראת שעה), התשפ"ב-2022 1040

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (תיקון מס' 22 והוראת שעה), התשפ"ב-2022*

1. הוספת סעיף 119
בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי
סעיף 119 יבוא:

"היעזרות בחיית
שירות 119. (א) בפרק זה –

"אומן לחיית שירות" – מי שמגדל חיה המיועדת לשמש חיית
סיוע לפי הדרכה של מאמן חיית שירות או של מרכז
הכשרה והדרכה, ובידו תעודה ממרכז הכשרה והדרכה
המעידה על כך;

"ארגון־גג לחיות סיוע" – ארגון שהוכר כאמור בסעיף קטן (ד);
"חוק איסור הפליית אנשים עם עיוורון" – חוק איסור הפליית
אנשים עם עיוורון המלווים בכלבי נחייה, התשנ"ג-
1993²;

"חוק להסדרת הפיקוח על כלבים" – חוק להסדרת הפיקוח על
כלבים, התשס"ג-2002³;

"חיית סיוע" – חיה מסוג המפורט בתוספת השביעית, שמרכז
הכשרה והדרכה הנפיק לגביה תעודת חיית סיוע;

"חיית שירות" – כלב נחייה כהגדרתו בחוק איסור הפליית
אנשים עם עיוורון, או חיית סיוע;

"מאמן חיית שירות" – מי שמאמן חיה לשם הכשרתה כחיית
שירות ומדריך אחרים לעניין הכשרתה, ובכלל זה
מדריך אומנים לחיות שירות ומדריך את האדם עם
המוגבלות שחיית השירות הותאמה לסייע לו, מטעם
מרכז הכשרה והדרכה;

"מבחן כשירות במרחב הציבורי" – מבחן המומלץ בידי ארגון־
גג לחיות סיוע לבחינת היכולת של חיה לבצע את סוג
השירות שנדרש ממנה והתאמתה כחיית סיוע, ואת
אופן תפקודה במרחב ציבורי;

"מרכז הכשרה והדרכה" – מרכז שהוכר לפי סעיף קטן (ה)
או (ו);

"שר הרווחה" – שר הרווחה והביטחון החברתי;

"תהליך הכשרה של חיית סיוע" – תהליך שמבצע מרכז
הכשרה והדרכה או שמבצע מחוץ לישראל מרכז
שארגון־גג לחיות סיוע הכיר בו, וכולל את כל אלה:

(1) אילוף חיית הסיוע לביצוע סוג השירות הנדרש
ממנה;

* התקבל בכנסת ביום א' בתמוז התשפ"ב (30 ביוני 2022) [בישיבה שהחלה ביום ל' בסיוון התשפ"ב (29 ביוני 2022)]; הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 886, מיום י"ד באדר א' התשפ"ב (15 בפברואר 2022), עמ' 38.

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152; התשפ"ב, עמ' 964.

² ס"ח התשנ"ג, עמ' 48.

³ ס"ח התשס"ג, עמ' 216.

(2) אומנה של חיית הסיוע;

(3) אילוף פרטני לשם התאמה אישית של חיית הסיוע לאדם עם המוגבלות שזקוק לסיוע מאותו סוג חיית סיוע, כאמור בתוספת השביעית, ולסביבתו הקרובה;

”תעודת חיית סיוע” – תעודה שהנפיק מרכז הכשרה והדרכה כאמור בסעיף קטן (ח), ובה פרטיו של האדם עם המוגבלות שחיית הסיוע הותאמה לו ופרטים מזהים של חיית הסיוע, או תעודה שמתקיימים בה התנאים שקבע השר לפי סעיף קטן (יד)(4).

(ב) בלי לגרוע מהוראות לפי חוק זה –

(1) הוראות חוק איסור הפליית אנשים עם עיוורון לעניין אדם עם עיוורון המלווה בכלב נחייה יחולו, בשינויים המחויבים, על אדם עם מוגבלות המלווה בחיית סיוע, ובלבד שהוא נושא תעודת חיית סיוע וחיית הסיוע מסומנת באופן שקבע שר הרווחה לפי סעיף קטן (יג);

(2) הוראות בחוק איסור הפליית אנשים עם עיוורון לעניין מאמן כלב בתהליך הכשרה ואומן לכלב בתהליך הכשרה יחולו, בשינויים המחויבים, על מאמן חיית שירות ועל אומן לחיית שירות, בתהליך הכשרה של חיית סיוע.

(ג) זכאות הניתנת לפי חיקוק לגבי כלב נחייה ולאדם עם מוגבלות בשל היותו מלווה בכלב נחייה, ובכלל זה הזכות לעניין כניסה למקום ציבורי ושימוש בשירות ציבורי ובתחבורה ציבורית עם כלב נחייה, תחול גם על חיית סיוע, ויראו מתן יחס שונה לעובד או לדורש עבודה או הגבלת כניסה למקום ציבורי או שימוש בשירות ציבורי בשל היות האדם עם מוגבלות מלווה בחיית סיוע כקביעת תנאי שלא ממין העניין לעניין סעיפים 8(ב) ו-119(א)(2), והכול למעט בנסיבות שבהן כניסת חיית הסיוע נאסרה או הוגבלה לפי חוק זה או לפי דין אחר.

(ד) שר הרווחה רשאי להכיר בארגון כארגון-גג לחיות סיוע לעניין חיות סיוע כמפורט בתוספת השביעית, אם נוכח כי מתקיימים בו כל אלה, לפי העניין:

(1) אם הארגון הוא תאגיד מחוץ לישראל – הוא קובע הנחיות לעניין חיות סיוע שמיושמות בפעילות בין-לאומית, ובכלל זה במדינת חוץ או בידי רשות תעופה זרה;

(2) הארגון קובע אמות מידה לגבי כל אלה, לפחות:

(א) פעילות מרכזי הכשרה והדרכה;

(ב) הכשרת מאמנים;

(ג) אילוף חיות סיוע לפי סוגים לשם ביצוע משימות או פעולות סיוע יום-יומיות עבור אנשים עם מוגבלות;

(ד) הדרכה לביצוע אומנה לחיות סיוע ומעקב אחר יישום האומנה;

(ה) תוכן מבחן כשירות במרחב הציבורי ואופן עריכתו;

(ו) הליכי אילוף פרטני לשם התאמה של חיות סיוע לאדם עם מוגבלות, המתאים לצרכים הנובעים ממוגבלותו כפי שעולים ממסמכים של גורם מקצועי מטפל, לפי סוג המוגבלות;

(ז) הנפקת תעודת חיות סיוע לאדם עם מוגבלות שחיית סיוע אולפה בהתאמה לצרכיו;

(ח) הארגון מכיר במרכזי הכשרה והדרכה על בסיס הליכי בדיקה, מנחה את המרכזים ועוקב אחר פעילותם ועמידתם באמות המידה שקבע;

(ט) הארגון אינו עוסק בעצמו בהכשרת חיות שירות.

(י) שר הרווחה רשאי להכיר במרכז הכשרה והדרכה לעניין חיות סיוע מהסוגים המפורטים בתוספת השביעית, כולם או חלקם, אם מצא כי מתקיימים בו כל אלה:

(1) המרכז מוכר על ידי ארגון-גג לחיות סיוע שמנחה אותו, מקיים מעקב אחר פעילותו והסמיך את המרכז לבצע את הפעולות כאמור בפסקאות (2) עד (5);

(2) המרכז מיועד להכשרת חיות סיוע ולהדרכה לעניין גידולן, אילופן ואימונן;

(3) המרכז מקיים מבחן כשירות במרחב הציבורי ומאפשר ביצוע מבחן כשירות במרחב הציבורי, גם לגבי חיות סיוע שתהליך הכשרתה לא בוצע על ידי אותו מרכז;

(4) המרכז מקיים הליכי אימון, אילוף ואילוף פרטני לשם התאמה של חיות סיוע לאדם עם מוגבלות, באופן המתאים לצרכיו;

(5) המרכז מנפיק תעודת חיות סיוע לאדם עם מוגבלות לגבי חיות סיוע שהותאמה לסייע לצרכיו, ומדווח על מתן התעודה למרכז הרישום לפי חוק להסדרת הפיקוח על כלבים ועל ביטולה.

(ו) שר הרווחה, בהתייעצות עם שר החקלאות ופיתוח הכפר, רשאי להכיר במרכז הכשרה והדרכה בהתאם להוראות סעיף קטן (ה), לתקופה שלא תעלה על חמש שנים, כדי שהמרכז יוכל לפעול לקבל הכרה מארגון-גג לחיות סיוע, אף אם אינו עומד בתנאים המנויים בסעיף קטן (ה)(1), (3) או (5), ובלבד שמתקיימים שני אלה:

- (1) המרכז לא יהיה רשאי לבצע מבחן כשירות במרחב הציבורי או לתת תעודת חיות סיוע;
- (2) בתוך שנתיים מיום שהוכר כאמור, הגיש המרכז בקשה להיות חבר בארגון־גג לחיות סיוע.
- (ז) שר הרווחה רשאי לבטל הכרה בארגון־גג לחיות סיוע או במרכז הכשרה והדרכה שניתנה לפי סעיף קטן (ד), (ה) או (ו), או להתנותה בתנאים, לאחר שנתן למפורטים להלן, לפי העניין, הזדמנות לטעון את טענותיהם:
- (1) לעניין סעיף קטן (ד) – לארגון הגג לחיות סיוע ולמרכזי ההכשרה וההדרכה שהארגון או שר הרווחה הכיר בהם;
- (2) לעניין סעיפים קטנים (ה) ו־(ו) – למרכז ההכשרה וההדרכה.
- (ח) מרכז הכשרה והדרכה ינפיק תעודת חיות סיוע לגבי חיה אם נוכח כי הושלם לגביה תהליך הכשרה של חיות סיוע והוא ערך לה מבחן כשירות במרחב הציבורי שהסתיים בהצלחה.
- (ט) שר הרווחה יסמך, מקרב עובדי משרדו, מפקחים שיהיו נתונים להם הסמכויות לפי סעיף זה, כולן או חלקן (בסעיף זה – מפקח), לשם פיקוח על ביצוע הוראות לפי סעיף זה, ובכלל זה על פעילות מרכז הכשרה והדרכה.
- (י) למפקח יוסמך מי שמתקיימים בו כל אלה:
- (1) הוא לא הורשע בעבירה אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי, לדעת שר הרווחה, לשמש מפקח;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סעיף זה, כפי שהורה שר הרווחה, לתפקיד הפיקוח שיוטל עליו;
- (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, כפי שהורה שר הרווחה.
- (יא) לשם ביצוע תפקידיו לפי סעיף זה רשאי מפקח –
- (1) להיכנס למקום שהכניסה אליו דרושה לשם מילוי תפקידיו ובכלל זה למקום שמוחזקת בו חיה לשם הכשרה, אילוף או אימון כחיות סיוע, ולמקום שמתקיים בו מבחן כשירות במרחב הציבורי, ובלבד שלא ייכנס למקום כאמור המשמש למגורים אלא על פי צו של בית המשפט;
- (2) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג בפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(3) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו מידע או מסמך; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט או חומר מחשב כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁴.

(יב) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיף זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי שר הרווחה, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג לפי דרישה.

(יג) בלי לגרוע מהוראות לפי חוק להסדרת הפיקוח על כלבים, שר הרווחה יקבע את אופן הסימון של חיות סיוע.

(יד) שר הרווחה רשאי לקבוע –

(1) את הצורה והפרטים של תעודת חיית סיוע, ובכלל זה הסבר שיופיע על גבי התעודה לעניין זכאותו של אדם עם מוגבלות המלווה בחיית סיוע;

(2) תנאים נוספים להכרה במרכז להכשרה והדרכה;

(3) הוראות לעניין חיית סיוע שתהליך הכשרתה התקיים מחוץ לישראל;

(4) תנאים שבהם תעודות לגבי חיית סיוע שהונפקו מחוץ לישראל על ידי ארגון-גג לחיות סיוע או על ידי מרכז שארגון-גג לחיות סיוע הכיר בו מחוץ לישראל, ייחשבו תעודות חיית סיוע.

(טו) שר הרווחה, בהתייעצות עם שר החקלאות ופיתוח הכפר, עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ועם ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, רשאי, בצו, לתקן את התוספת השביעית, לעניין סוגי חיות סיוע; הכיר שר הרווחה בארגון-גג לחיות סיוע, יתקן בהתאם את התוספת השביעית בדרך האמורה.

(טז) שר הרווחה יפרסם באתר האינטרנט של משרדו את כל אלה:

(1) התוספת השביעית;

(2) מרכז הכשרה והדרכה שהכיר בו, בציון ארגון הגג לחיות סיוע שהכיר במרכז, אם ישנו;

(3) דוגמת תעודת חיית סיוע שמנפיק מרכז הכשרה והדרכה ששר הרווחה הכיר בו;

(4) דוגמת תעודת חיית סיוע שמנפיק ארגון-גג לחיות סיוע מחוץ לישראל.

⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

(יז) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות כל דין לעניין טיפול בבעל חיים ופיקוח עליו.

2. תיקון סעיף 19סח בסעיף 19סח לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא:
 "(א2) שר הרווחה והביטחון החברתי ממונה על ביצוע סעיף 1919;".
3. הוספת תוספת שביעית אחרי התוספת השישית לחוק העיקרי יבוא:

"תוספת שביעית"

(סעיף 1119)

סוג חיית הסיוע	ארגון-הגג לחיות סיוע
(1) כלב סיוע לאנשים עם מוגבלות פיזית בניידות או בתנועה (Mobility Dog);	
(2) כלב התרעה רפואי לאנשים עם סוכרת, אפילפסיה, קרישיות-יתר, אלרגיות מסכנות חיים או מחלה הגורמת להתקפי עילפון או פרכוס בלתי נשלטים (Medical Alert Dog);	
(3) כלב סיוע לסיוע בצרכים תפקודיים הנובעים מהמוגבלות לאנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית, תקשורתית, קוגניטיבית-נוירופסיכולוגית או נפשית, לרבות הפרעה בת-ריחבלתית (PTSD) או לאנשים עם אוטיזם;	
(4) כלב סימון לאנשים עם מוגבלות שמיעה (Hearing Dog);	
4. תחילה	תחילתו של חוק זה ביום י' באייר התשפ"ג (1 במאי 2023) (להלן – יום התחילה).
5. הוראת שעה	בתקופה של שלוש שנים מיום התחילה, בסעיף 1119(א) לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה, בהגדרה "תהליך הכשרה של חיית סיוע", במקום "שמבצע מרכז הכשרה והדרכה או שמבצע מחוץ לישראל מרכז שארגון-גג לחיות סיוע הכיר בו, וכולל" יקראו "שכולל".
6. הוראות מעבר	(א) אדם עם מוגבלות שערב יום התחילה נעזר בכלב לביצוע משימות או פעולות סיוע יום-יומיות עברו או לסיוע לו בעת מצוקה או בצרכיו התפקודיים הנובעים מהמוגבלות זכאי לקבל תעודת חיית סיוע לגבי הכלב, ובלבד שהושלם בהצלחה מבחן כשירות במרחב הציבורי לגבי הכלב, שערך מרכז הכשרה והדרכה שהוכר לפי החוק העיקרי כנוסחו בחוק זה. (ב) על אף האמור בסעיף 1119(ב)(1) לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה, בתקופה של שישה חודשים מיום התחילה לא תידרש נשיאת תעודת חיית סיוע לפי הוראות אותו סעיף.

(ג) בתקופה של שנתיים מיום התחילה, רשאי שר הרווחה והביטחון החברתי להכיר במרכז שהתקבל, ערב יום התחילה, כמועמד לחברות בארגון גג לחיות סיוע ונמצא בתהליך בחינה לקראת הכרה כמרכז הכשרה והדרכה לעניין סעיף 119 לחוק העיקרי בנוסחו בחוק זה; הכיר השר במרכז כאמור, יראו אותו לעניין הסעיף האמור כמרכז הכשרה והדרכה.

מאיר כהן	יאיר לפיד
שר הרווחה והביטחון החברתי	ראש הממשלה

מיקי לוי	יצחק הרצוג
יושב ראש הכנסת	נשיא המדינה